

Φαράγγι Ενιπέα

Κείμενο - φωτο: ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Ενιπέας είναι ποταμός της Πιερίας, ο οποίος εκβάλλει στο Λιτόχωρο. Το φαράγγι του έχει αναδειχθεί και αξιοποιηθεί τουριστικά προσελκύοντας πολλούς επισκέπτες κάθε χρόνο. Η ονομασία του ποταμού προέρχεται από κάποια θαλασσινή θεότητα, πατέρα του Πελία και του Νηλέα και συζύγου της Τυρώς. Πρόκειται για προσωποποίηση του Ποσειδώνα.

Η μυθολογία παρουσιάζει τον Ενιπέα ως έναν πάρα πολύ όμορφο νέο, αντικείμενο πόθου για όλες τις θεές, ο οποίος όμως έδειξε την προτίμησή του στη θεά του έρωτα, Αφροδίτη, προκαλώντας την οργή της Ήρας. Για να τον εκδικηθεί, η βασίλισσα των θεών τον μεταμόρφωσε σε ποταμό και τον καταράστηκε όσο όμορφος ήταν, τόσο επώδυνο να είναι το τέλος του. Έτσι, ο μοναδικός ποταμός του Ολύμπου, που έχει τρεις πλούσιες πηγές στη θέση Πριόνια (υψόμετρο 1100m) και γαλαζοπράσινα, κρυστάλλινα νερά, δεν εκβάλλει πουθενά, παρά χάνεται στα χωράφια του νομού Πιερίας.

Σύμφωνα με τη Μυθολογία, στο Φαράγγι του Ενιπέα κατασπαράχθηκε από τις Μαινάδες ο μουσικός Ορφείας, ενώ στα νερά του ποταμού λουζόταν και η πανέμορφη Λητώ.

Κάτω από τα Πριόνια βρίσκεται η παλαιά μονή του Αγίου Διονυσίου, Βυζαντινό μνημείο που αναστυλώνεται. Η αφετηρία του φαραγγιού βρίσκεται σ' αυτό το σημείο όπου σχηματίζονται πολλές φυσικές τσουλήθρες και πεντακάθαρες λίμνες για βουτιές! Η αρχή του φαραγγιού προσεγγίζεται από το δρόμο, αλλά όποιος έχει κουράγιο για περπάτημα και canyoning μαζί, προσεγγίζεται κι από το διεθνές μονοπάτι E4 που κινείται παράλληλα με το ποτάμι και περνά πάνω από 7 ξύλινες γέφυρες. Αυτή η διαδρομή είναι μία από τις ομορφότερες του Ολύμπου, ξεκινάει από το Λιτόχωρο, θέση "Μύλοι", σε υψόμετρο 300 μέτρων. Έχει μήκος 9 χλμ διάρκεια μέχρι τα Πριόνια 5-6 ώρες. Το νερό του ποταμού είναι πόσιμο και υδρεύει το Λιτόχωρο.

Το μήκος του φαραγγιού είναι 6χλμ και χωρίζεται σε 3 τμήματα. Η διάρκεια της κατάβασής του είναι 8-9 ώρες και θεωρείται από τις πιο κουραστικές διαδρομές. Γι αυτό το λόγο μπορεί να χωριστεί σε 3 διαφορετικά τμήματα.

1. Τραβέρσα και κατάβαση με αρκετό νερό!
2. Το πρώτο τμήμα ξεκινάει από την ξύλινη γέφυρα κάτω από τη μονή Αγίου Διονυσίου.
3. Το στενό πέρασμα του πρώτου τμήματος.
- 4-5. Η αρχή του τρίτου τμήματος. Αυτές οι καταπληκτικές εικόνες είναι θεατές κι από τους πεζοπόρους επισκέπτες.
6. Ένας κλειστός θόλος με μεγάλη λίμνη.
- 7-8. Το μονοπάτι E4 Λιτόχωρο - Πριόνια, όπου μετά από 2 ώρες συναντάμε την πρώτη ξύλινη γέφυρα, η αρχή για το δεύτερο τμήμα του Ενιπέα.

9

Το πρώτο τμήμα ξεκινάει από τη μονή Αγίου Διονυσίου και καταλήγει στην 4η ξύλινη γέφυρα μετά το μοναστήρι. Είναι μια διαδρομή 4 ωρών, με τσουλήθρες, βουτιές κι ένα στενό πέρασμα που περνιέται με σχοινιά και 3 μικρούς καταρράκτες και είναι το ομορφότερο σημείο της διαδρομής. Ένας κλειστός θόλος με μεγάλη λίμνη και έξοδο από στενό σημείο! Η επιστροφή γίνεται από το Ε4 και διαρκεί μιάμιση ώρα.

Το δεύτερο τμήμα ξεκινάει από το μέσο του φαραγγιού, την πέμπτη γέφυρα μετά τη Μ. Αγίου Διονυσίου, ή την πρώτη που θα συναντήσουμε αν περπατήσουμε το Ε4 από το Λιτόχωρο προς Πριόνια, πεζοπορία 2 ωρών (προτείνεται). Είναι η κύρια διαδρομή του φαραγγιού, με τα πιο ενδιαφέροντα σημεία του και το μεγάλο καταρράκτη 33 μέτρων! Βουτιές, τσουλήθρες, καταβάσεις με σχοινιά, μεγάλες διασχίσεις στον ποταμό, κολύμπι σε βάθρες μήκους μέχρι και 30μέτρων! Ο μεγάλος καταρράκτης του Ενιπέα είναι από τους ομορφότερους των ελληνικών φαραγγιών. Αυτή η διαδρομή διαρκεί 4-5 ώρες και λίγο πριν το υδραγωγείο έχει έξοδο από μονοπάτι που τέμνει το Ε4.

Το τρίτο τμήμα ξεκινάει μετά το υδραγωγείο και είναι μια σχετικά σύντομη διαδρομή canyoning 2 ωρών σε στενό και τεχνικό φαράγγι με αρκετές βουτιές, 5 καταρράκτες και 2 τεχνικές τραβέρσες. Η στενότητα του φαραγγιού σ' αυτό το σημείο το κάνει εντελώς διαφορετικό από τα άλλα δύο τμήματα. Η πρόσβαση γίνεται σε 15' από το τοιμεντένιο αυλάκι που οδηγεί στο υδραγωγείο, ξεκινώντας από τη θέση

10

11

12

13

Μύλοι. Η έξοδος γίνεται από μονοπάτι που οδηγεί στο κέντρο πληροφόρησης του Εθνικού δρυμού και το συναντάμε μέσα στο ποτάμι στο τέλος της διαδρομής.

Ο Ενιπέας είναι ένα ενεργό ποτάμι με αρκετή ποσότητα νερού. Σε πολλά σημεία του ποταμού χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή ενώ ακόμα μεγαλύτερη προσοχή χρειάζεται και κατά τη διάρκεια της διάσχισης όπου τα πετρώματα είναι ιδιαίτερα ολισθηρά. Η κατάβαση του μεγάλου καταρράκτη γίνεται έξω από το νερό χωρίς κάποια δυσκολία, ενώ η κατάβαση του τελευταίου ραπέλ του δεύτερου τμήματος (λίγο πριν το υδραγωγείο) επειδή έχει πολλά νερά, καλό θα ήταν να αποφευχθεί από την απέναντι όχθη.

Ο Ενιπέας είναι από τα πρώτα φαράγγια της εξερευνητικής μου πορείας το έτος 1999 και πάντα μου προκαλούσε δέος σε συνδυασμό με τη μυθολογία και την υδρολογία!

9. Διάσχιση του ποταμού στο δεύτερο τμήμα.

10-11. Άλμα 8 μέτρων κάτω από το μεγάλο καταρράκτη.

12. Το τέλος της διαδρομής, το ποτάμι ανοίγει και η έξοδος γίνεται από σύντομο μονοπάτι που οδηγεί στους Μύλους.

13. Περιπατώντας για το τρίτο τμήμα, πάνω στο τσιμεντένιο αυλάκι που οδηγεί στο υδραγωγείο.

14-16. Ο μεγάλος καταρράκτης του Ενιπέα είναι από τους ομορφότερους των ελληνικών φαραγγιών!

17. Διάσχιση του τρίτου τμήματος.

18. Η στενότητα σ' αυτό το σημείο το κάνει διαφορετικό από τα άλλα δύο τμήματα του Ενιπέα.